

Nazwa kwalifikacji: **Świadczenie usług opiekuńczych**

Symbol kwalifikacji: **SPO.05**

Numer zadania: **03**

Wersja arkusza: **SG**

Wypełnia zdający

Numer PESEL zdającego*

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Miejsce na naklejkę z numerem
PESEL i z kodem ośrodka

Czas trwania egzaminu: **120** minut.

SPO.05-03-24.01-SG

EGZAMIN ZAWODOWY

Rok 2024

CZĘŚĆ PRAKTYCZNA

**PODSTAWA PROGRAMOWA
2019**

Instrukcja dla zdającego

1. Na pierwszej stronie arkusza egzaminacyjnego wpisz w oznaczonym miejscu swój numer PESEL i naklej naklejkę z numerem PESEL i z kodem ośrodka.
2. Na KARCIE OCENY w oznaczonym miejscu przyklej naklejkę z numerem PESEL oraz wpisz:
 - swój numer PESEL*,
 - oznaczenie kwalifikacji,
 - numer zadania,
 - numer stanowiska.
3. KARTĘ OCENY przełącz zespołowi nadzorującemu.
4. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 6 stron i nie zawiera błędów. Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś przez podniesienie ręki przewodniczącemu zespołu nadzorującego.
5. Zapoznaj się z treścią zadania oraz stanowiskiem egzaminacyjnym. Masz na to 10 minut. Czas ten nie jest wliczany do czasu trwania egzaminu.
6. Czas rozpoczęcia i zakończenia pracy zapisze w widocznym miejscu przewodniczący zespołu nadzorującego.
7. Wykonaj samodzielnie zadanie egzaminacyjne. Przestrzegaj zasad bezpieczeństwa i organizacji pracy.
8. Jeżeli w zadaniu egzaminacyjnym występuje polecenie „zgłoś gotowość do oceny przez podniesienie ręki”, to zastosuj się do polecenia i poczekaj na decyzję przewodniczącego zespołu nadzorującego.
9. Po zakończeniu wykonania zadania pozostaw rezultaty oraz arkusz egzaminacyjny na swoim stanowisku lub w miejscu wskazanym przez przewodniczącego zespołu nadzorującego.
10. Po uzyskaniu zgody zespołu nadzorującego możesz opuścić salę/miejsce przeprowadzania egzaminu.

Powodzenia!

* w przypadku braku numeru PESEL – seria i numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość

Zadanie egzaminacyjne

Na podstawie informacji o osobie podopiecznej* zawartych w arkuszu egzaminacyjnym dokonaj aktualnej oceny poziomu samodzielności osoby podopiecznej w wykonywaniu czynności dnia codziennego, wykorzystując zmodyfikowaną skalę Barthel oraz dokonaj interpretacji uzyskanego wyniku w stosunku do wyniku wcześniejszej oceny. Następnie opracuj wykaz działań opiekunki środowiskowej w ramach planu opieki nad osobą podopieczną.

Do opracowania zadania wykorzystaj formularze zamieszczone w arkuszu egzaminacyjnym.

Wykonaj zmianę spodni od piżamy osobie podopiecznej leżącej w łóżku, a następnie przemieść osobę podopieczną z łóżka na wózek inwalidzki oraz zmień poszwę na kocu w pustym łóżku. Fantom osoby dorosłej traktuj jako osobę podopieczną. Komunikuj się z osobą podopieczną cicho, by nie przeszkadzać innym zdającym.

Przed rozpoczęciem pracy na indywidualnym stanowisku do wykonywania czynności higienicznych, pielęgnacyjnych i opiekuńczych zgłoś przez podniesienie ręki przewodniczącemu Zespołu Nadzorującego gotowość do jej wykonania. Po uzyskaniu zgody przystąp do pracy. Czynności na stanowisku wykonaj w czasie nie dłuższym niż 45 minut. Po upływie tego czasu przewodniczący ZN przerwie Ci wykonywanie czynności słowami *czas minął*, oznaczającymi zakończenie procesu oceny przez egzaminatora.

Do wykonania zadania wykorzystaj sprzęt, materiały i środki udostępnione na stanowisku egzaminacyjnym i w magazynie. Po wykonaniu zadania uporządkuj stanowisko pracy. Postępuj zgodnie z procedurami, uwzględniając zasady ergonomii oraz przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy.

Arkusz egzaminacyjny z wypełnioną dokumentacją pozostaw na indywidualnym stanowisku do pisania.

** Dane osoby podopiecznej i informacje o niej są fikcyjne i zostały przygotowane na potrzeby egzaminu*

Informacje o osobie podopiecznej

78-letni pan Dariusz Wyrwik dwa lata temu przeszedł zabieg usunięcia guza rdzenia kręgowego. Mimo wczesnej rehabilitacji ruchowej pozostały zmiany w postaci spastycznego porażenia kończyn dolnych. Jest pod kontrolą lekarza neurologa. Lekarz rehabilitacji medycznej zlecił kontynuowanie ćwiczeń ruchowych w domu.

Przed pobytem w szpitalu ocena samodzielności podopiecznego według zmodyfikowanej skali Barthel wynosiła 60 punktów. Obecnie u pana Dariusza występuje wzmożone napięcie mięśniowe kończyn dolnych, okresowe skurcze mięśni oraz sporadyczne nietrzymanie moczu; ma zakładane pieluchomajtki. Nie ma obstrukcji, regularnie oddaje stolec. W celu skorzystania z WC potrzebuje pomocy; samodzielnie zdejmuje pieluchomajtki, ale nie jest w stanie ich sam założyć.

Podopieczny jest osłabiony. Pomimo, że posiada wózek inwalidzki, większość czasu przebywa w łóżku. Nie jest w stanie samodzielnie przesiąść się z wózka inwalidzkiego na fotel, czy z łóżka na wózek inwalidzki; oczekuje pomocy siostry lub opiekunki. U pana Dariusza istnieje ryzyko wystąpienia odleżyn. Na wózku inwalidzkim przemieszcza się tylko po mieszkaniu, pokonując kilka metrów. Samodzielnie nie opuszcza budynku mieszkalnego.

Podopieczny nie założył rodziny, mieszka sam na pierwszym piętrze w bloku z windą. Rodzice pana Dariusza nie żyją. Brat mieszka we Francji i odwiedza go raz w roku. Siostra mieszka w tym samym mieście i stara się co drugi dzień odwiedzić brata.

Samodzielnie myje twarz, zęby, czesze się, ubiera górne części ubrania, ale potrzebuje pomocy przy kąpieli, zakładaniu skarpetek, spodni. Nie jest w stanie samodzielnie zmienić bielizny pościelowej czy pościelić łóżka. Podopieczny samodzielnie spożywa posiłki, ale nie jest w stanie ich przygotować. Dwa razy w tygodniu sporządza listę zakupów, którą realizuje siostra. Leki zlecone przez lekarza przyjmuje regularnie.

Pan Dariusz nieregularnie wykonuje zalecane przez fizjoterapeutę ćwiczenia, nawet w okresie lepszego samopoczucia. Jest zaniepokojony swoim stanem zdrowia, często płacze, czuje się samotny.

Pozostając sam w domu przez dłuższy czas ogląda programy telewizyjne, czyta książki. Korzystając z laptopa sprawdza codzienne wiadomości w Internecie, z bratem utrzymuje kontakt tylko w okresach świątecznych.

Dzisiaj opiekunka zastała podopiecznego w łóżku. Podczas spożywania zupy mlecznej zaplaścił spodnie od piżamy i poszwę na kocu.

Czas przeznaczony na wykonanie zadania wynosi 120 minut.

Ocenie podlegać będą 2 rezultaty:

- karta oceny poziomu samodzielności osoby podopiecznej w wykonywaniu czynności dnia codziennego wg zmodyfikowanej skali Barthel wraz z interpretacją wyniku,
- wykaz działań opiekunki środowiskowej w ramach planu opieki nad osobą podopieczną

oraz

przebieg wykonania zmiany spodni od piżamy osobie podopiecznej leżącej w łóżku, a następnie przemieszczenia osoby podopiecznej z łóżka na wózek inwalidzki i zmiany poszwy na kocu w pustym łóżku.

**Karta oceny samodzielności osoby podopiecznej
w wykonywaniu czynności dnia codziennego wg zmodyfikowanej skali Barthel**

Lp.	Czynności oceniane u osoby podopiecznej	Wynik oceny *
1.	Spożywanie posiłków: 0 = nie jest w stanie samodzielnie jeść 5 = potrzebuje pomocy w krojeniu, smarowaniu masłem 10 = samodzielna, niezależna	
2.	Przemieszczanie się (z łóżka na krzesło/wózek i z powrotem, siadanie): 0 = nie jest w stanie, nie zachowuje równowagi przy siedzeniu 5 = wymaga pomocy fizycznej (jednej lub dwóch osób) 10 = wymaga pomocy słownej 15 = samodzielna	
3.	Utrzymywanie higieny osobistej (mycie zębów, twarzy, czesanie się): 0 = zależna od pomocy innych osób 5 = niezależna od pomocy innych osób	
4.	Korzystanie z toalety/WC: 0 = całkowicie zależna od innych lub nie korzysta z WC 5 = potrzebuje pomocy, ale pewne czynności może wykonać sama 10 = jest samodzielna (zdejmowanie i zakładanie pieluchomajtek, ubieranie się, podcieranie się)	
5.	Mycie, kąpiel całego ciała: 0 = zależna od innych osób 5 = niezależna od innych osób	
6.	Poruszanie się po powierzchniach płaskich: 0 = nie porusza się lub porusza się na odległość < 50 m 5 = samodzielnie porusza się na wózku > 50 m (wliczając zakręty) 10 = chodzi z pomocą (słowną lub fizyczną) jednej osoby > 50 m 15 = niezależna, ale podczas pokonywania dystansu > 50 m może potrzebować pomocy	
7.	Wchodzenie i schodzenie po schodach: 0 = nie jest w stanie 5 = potrzebuje pomocy (słownej lub fizycznej) 10 = samodzielna	
8.	Ubieranie się i rozbieranie: 0 = całkowicie zależna od innych osób 5 = potrzebuje pomocy, ale może wykonywać część czynności bez pomocy 10 = niezależna od innych osób	
9.	Kontrolowanie stolca/zwieracza odbytu: 0 = nie panuje nad oddawaniem stolca (lub potrzebuje lewatyw) 5 = czasami popuszcza (zdarzenia przypadkowe) 10 = panuje (utrzymuje stolec)	
10.	Kontrolowanie moczu/zwieracza pęcherza moczowego: 0 = nie panuje nad oddawaniem moczu lub jest cewnikowana 5 = czasami popuszcza (zdarzenia przypadkowe) 10 = panuje (utrzymuje mocz)	
Uzyskana liczba punktów razem**		

* należy wpisać wartość punktową przypisaną wybranej możliwości

**należy wpisać uzyskaną sumę punktów z pozycji od 1 do 10

Interpretacja wyniku (*należy podkreślić właściwe*)

Stan samodzielności osoby podopiecznej w wykonywaniu czynności dnia codziennego w stosunku do oceny wykonanej przed pobytem w szpitalu:

- poprawił się.
- pogorszył się.
- nie zmienił się.

